

EL LLENGUATGE

Un cas

7/2/1977

de concordança

L'observació de la concordança gramatical es realitza correctament d'una manera natural i espontània, com una acció mecànica del llenguatge, sense necessitat de nocions teòriques gaire precises. Una oració com ara «El nen ploraven» —falta de concordança entre el subjecte i el verb— seria unànimement rebutjada, fins i tot pels qui ignoren totalment l'existència d'aquesta prescripció gramatical.

Però l'exemple que acabem d'adduir és molt elemental, ja que es tracta d'una oració simple, que consta només del subjecte i el verb. En oracions compostes, especialment de relatiu, en què intervenen dos verbs, amb el subjectes corresponents, no sempre es veu prou clar quin és el subjecte de cada un d'ells, i és fàcil aleshores d'incórrer-hi en algun error per falta de concordança, que passa algun cop desapercebut fins i tot a persones prou expertes en matèria de redacció. Un cas molt corrent és el que podríem exemplificar amb l'oració següent: El seu pare és un dels qui més s'han (o s'ha?) preocupat per aquestes coses. Davant del dilema que hem plantejat, no deixariem de trobar qui optaria decididament per la solució entre parèntesis, és a dir, amb el verb en singular, perquè el faria concordar amb el grup nominal el seu pare. I incorreria, així, en l'error que intentem assenyalar. Aquest grup nominal, el seu pare, concorda amb la forma verbal és (de la qual constitueix el subjecte) i el verb de l'oració subordinada ha de concordar amb el terme relatiu els qui els qui més s'han preocupat. De la mateixa manera que diríem El meu pare és un dels més preocupats per aquestes coses, transformant el complement d'aquesta oració en una altra de subordinada (relativa substantiva) obtenim El meu pare és un dels qui més s'han (en plural) preocupat per aquestes coses.

ALBERT JANE